

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VIII — Nr. 172

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 1 august 1996

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
Decizia nr. 49 din 30 aprilie 1996.....	1-2	535. — Hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind înregistrarea topografiilor circuitelor integrate.....	4-8
Decizia nr. 78 din 25 iunie 1996.....	2-4		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 49*)

din 30 aprilie 1996

Lucian Stângu — președinte
Viorel Mihai Ciobanu — judecător
Antonie Iorgovan — judecător
Florentina Geangu — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat potrivit prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată următoarele:

În cauza ce formează obiectul Dosarului nr. 2.466/1995 al Tribunalului Iași, reclamanta Stănescu Rodica Ileana a invocat, la termenul din 10 iulie 1995 și apoi la cel din 2 octombrie 1995, excepția de neconstituționalitate a Decretului nr. 648/1964 privind exproprierea și trecerea în proprietatea statului a unor imobile situate în orașul Iași. Motivând excepția invocată, reclamanta apreciază, în memoriul depus la dosar, că actul normativ menționat contravine în mod flagrant prevederilor constituționale, încălcând dispozițiile cuprinse în art. 41 din Constituție, care

garantează proprietatea privată și permite exproprierea numai pentru o cauză de utilitate publică. În susținerea excepției sunt invocate și prevederile art. 20 din Constituție, precum și dispozițiile art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care proclamă dreptul la proprietate personală al oricărei persoane.

Prin Încheierea din 2 octombrie 1995, transmisă la 3 noiembrie 1995, Tribunalul Iași a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate. Întrucât încheierea nu răspundea cerinței legale obligatorii, prevăzută de art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, aceasta a fost restituită instanței de judecată, în scopul exprimării opiniei sale cu privire la excepția invocată, însoțită și de dosarul cauzei. Ca urmare a adresei de restituire, Tribunalul Iași a completat încheierea de sesizare a Curții, exprimându-și opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este nefondată pentru următoarele motive:

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 78 din 25 iunie 1996, publicată la pag. 2.

— art. 5 din Decretul nr. 545/1958, sub imperiul căruia s-a luat măsura exproprierii, îngăduia această măsură și în cazuri care nu presupuneau demolarea imobilului;

— imobilul revendicat a fost preluat efectiv în administrarea unității locative specializate prin Decizia nr. 1.095 din 14 decembrie 1964 a Primăriei Iași, în favoarea statului constituindu-se, de la această dată, un drept real de proprietate;

— raportul juridic născut între persoana expropriată și stat s-a consumat o dată cu emiterea deciziei de preluare a imobilului, fapt pentru care nu mai poate face obiectul controlului Curții Constituționale, deoarece astfel ar fi încălcat în mod vădit principiul neretroactivității legii;

— considerentele avute în vedere de către Curtea Constituțională la declararea ca neconstituțională a unor decrete emise după adoptarea Legii nr. 58/1991 nu au valabilitate în cauza de față, deoarece regimul juridic este diferit;

— revendicarea imobilului și verificarea legalității actului de trecere în proprietatea statului nu se pot realiza decât în cadrul creat de Legea nr. 112/1995.

Judecata cauzei a fost suspendată până la soluționarea excepției.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile Decretului nr. 648/1964, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Actul normativ atacat este anterior Constituției din anul 1991. Este adevărat că în fața instanțelor judecătorești au mai fost invocate astfel de excepții, chiar în legătură cu decrete anterioare de expropriere, și Curtea Constituțională s-a declarat competentă să le soluționeze, dar pe motiv că pe baza acelor decrete s-au stabilit raporturi juridice după

intrarea în vigoare a Constituției din anul 1991. În acest sens sunt deciziile nr. 1/1993 și nr. 45/1993, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 129 din 17 iunie 1993 și, respectiv, nr. 218 din 6 septembrie 1993. Însă, în cauza de față, imobilul expropriat a fost preluat imediat de stat și după adoptarea Constituției din anul 1991 nu s-au stabilit raporturi juridice noi.

Prin deciziile nr. 3/1993, nr. 5/1993, nr. 14/1993 și nr. 27/1993, Curtea Constituțională a statuat că aplicarea criteriului ierarhic al supremației Constituției actuale față de o lege anterioară ar avea drept consecință încălcarea principiului neretroactivității legii, înscris în art. 15 alin. (2) din Constituție. Așa fiind, fără retroactivitate, noua lege, chiar fundamentală, nu poate desființa modalitatea în care legea anterioară a constituit dreptul de proprietate, inclusiv al statului. Noua lege poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, poate suprima acest drept sau îl poate înlocui cu un al drept care astfel se naște, cum ar fi în cazul reconstituirii dreptului abolit prin legea anterioară. În acest spirit sunt dispozițiile art. 77 din Legea nr. 58/1991, ale art. 26 alin. (3) teza a doua din Legea nr. 47/1992 și, mai recent, cele ale Legii nr. 112/1995.

Deoarece raportul juridic de care se leagă actul normativ atacat ca neconstituțional este anterior Constituției din anul 1991, iar potrivit art. 26 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 prevederile acestei legi se aplică numai raporturilor juridice stabilite după intrarea în vigoare a Constituției din anul 1991, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, neintrând în competența Curții Constituționale examinarea constituționalității Decretului nr. 648/1964. Așa fiind, excepția va fi respinsă ca vădit nefondată.

Urmează ca instanța judecătorească, pe baza dispozițiilor legale în vigoare și a principiilor dreptului, să decidă în raport cu condițiile concrete ale cauzei.

În consecință, ținând seama de prevederile art. 144 lit. c) din Constituție, precum și de dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. A.c) și ale art. 25 din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a Decretului nr. 648/1964, invocată de Stănescu Rodica Ileana, domiciliată în Hunedoara, Aleea Florilor nr. 6, ap. 22, județul Hunedoara, în cauza ce formează obiectul Dosarului nr. 2.466/1995 al Tribunalului Iași.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată la 30 aprilie 1996.

PREȘEDINTE,
dr. Lucian Stângu

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 78 din 25 iunie 1996

Ioan Muraru — președinte
Costică Bulai — judecător
Mihai Constantinescu — judecător
Ioan Deleanu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător

Raul Petrescu — procuror
Florentina Geangu — magistrat-asistent
Pe rol, soluționarea recursului declarat de Stănescu Rodica Ileana împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 49 din 30 aprilie 1996.

La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent face referatul cauzei.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele completului dă cuvântul procurorului, care pune concluzii de respingere a recursului, apreciind că decizia de fond este temeinică și legală.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Decizia nr. 49/1996, Curtea Constituțională a respins ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a Decretului nr. 648/1964 privind exproprierea și trecerea în proprietatea statului a unor imobile din orașul Iași, invocată de Stănescu Rodica Ileana, fostă proprietară a unuia dintre aceste imobile. Pentru a pronunța această soluție, s-a reținut că soluționarea excepției de neconstituționalitate nu este de competența Curții Constituționale. Decretul nr. 648/1964 este anterior Constituției din anul 1991, iar după adoptarea acesteia nu s-au stabilit, pe baza lui, raporturi juridice noi, imobilul în litigiu fiind preluat de către stat imediat după exproprierea sa. Totodată, s-a apreciat că nu este posibilă constatarea neconstituționalității Decretului nr. 648/1964 nici în temeiul criteriului ierarhic, al supremației Constituției, deoarece ar însemna să se confere regimului constituțional actual un efect retroactiv, ceea ce ar reprezenta o încălcare a principiului neretroactivității legii, prevăzut la art. 15 alin. (2) din Constituție. Pe cale de consecință, prevederile Constituției din anul 1991 nu pot desființa modalitatea în care legea anterioară a constituit dreptul de proprietate al statului asupra imobilului în litigiu.

Împotriva Deciziei nr. 49/1996, Stănescu Rodica Ileana a declarat recurs. În motivarea acestuia s-au invocat următoarele argumente:

— prevederile art. 41 din Constituție privind asigurarea și ocrotirea în mod egal, indiferent de titular, a proprietății private trebuie interpretate, potrivit art. 20 din legea fundamentală, în concordanță cu prevederile art. 17 pct. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, în care se precizează că nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa, considerând că exproprierea contestată a fost un act abuziv;

— principiul neretroactivității legii a fost aplicat în practica jurisdicțională a Curții — cum ar fi Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/1993 privind dispozițiile Codului penal referitoare la avutul obștesc și Decizia nr. 20/1993 privind neconstituționalitatea dispozițiilor unor decrete de expropriere — într-un mod care a permis constatarea ca neconstituționale și abrogate a unor prevederi anterioare Constituției din anul 1991, ceea ce a solicitat și recurenta prin excepția invocată.

Deoarece soluționarea excepției s-a făcut în temeiul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, fără citarea părților, după declararea recursului s-au solicitat, conform art. 24 alin. (3) din aceeași lege, punctele de vedere ale Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului.

În punctul său de vedere, Guvernul consideră temeinică Decizia nr. 49/1996 și nefondată excepția, solicitând respingerea recursului deoarece, pe de o parte, practica jurisdicțională a Curții în materie de expropriere nu este aplicabilă

în speță, această practică având ca obiect neconstituționalitatea art. 4 din Decretul nr. 467/1979, în prezent abrogat, pe când exproprierea imobilului în litigiu s-a întemeiat pe Decretul nr. 545/1958, potrivit căruia o dată cu exproprierea se constituia și dreptul de proprietate al statului. Pe de altă parte, se arată că imobilul respectiv a fost efectiv preluat de către stat după exproprierea sa, iar ulterior adoptării Constituției din anul 1991 nu s-au stabilit raporturi juridice noi privind proprietatea acelui imobil.

Camerele Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

având în vedere decizia atacată, motivele de recurs invocate, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, prevederile Decretului nr. 648/1964, raportate la dispozițiile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

Primul motiv de recurs este neîntemeiat și urmează a fi respins. Într-o interpretare sistematică a Constituției, într-adevăr dispozițiile art. 41 urmează a fi interpretate și aplicate prin coroborare cu prevederile art. 20, care se referă și la dispozițiile Declarației Universale a Drepturilor Omului. Această interpretare este aplicabilă însă numai în ce privește controlul constituționalității dispozițiilor legale supuse regimului constituțional actual, cu atât mai mult cu cât Declarația Universală a Drepturilor Omului a fost încorporată în legislația națională numai în temeiul Constituției din anul 1991, prin art. 20. Prevederile Decretului nr. 648/1964 nu sunt supuse regimului constituțional actual, deoarece, așa cum corect s-a reținut prin decizia atacată, pe baza lor nu s-au stabilit raporturi juridice noi după adoptarea Constituției din anul 1991, imobilul revendicat fiind preluat efectiv în administrarea unității locative specializate prin Decizia nr. 1095 din 14 decembrie 1964 a fostului Sfat popular al orașului Iași, dată la care deci era deja constituit dreptul de proprietate al statului.

Nici cel de-al doilea motiv de recurs privind practica jurisdicțională a Curții Constituționale referitoare la legislația anterioară Constituției din anul 1991 nu este întemeiat. Este de menționat că această practică nu încalcă principiul neretroactivității legii, ea referindu-se la acte normative pe baza cărora s-au stabilit raporturi juridice noi, după intrarea în vigoare a Constituției, pe când, în speță, imobilul fiind preluat de stat o dată cu exproprierea sa, prin ipoteză nu pot exista asemenea raporturi legate de constituirea dreptului de proprietate al statului. De aceea, principiul neretroactivității legii, așa cum s-a statuat prin decizia recurată, fiind aplicabil și prevederilor constituționale, împiedică desființarea dreptului de proprietate al statului, constituit în temeiul unui act normativ preconstituțional. Soluțiile pronunțate de Curtea Constituțională și considerentele avute în vedere la declararea ca neconstituționale a unor decrete de expropriere la care face referire recurenta — Decizia nr. 20/1993 — nu sunt aplicabile în cauza de față, deoarece regimul juridic este diferit. Decretele de expropriere declarate neconstituționale au fost emise în baza Legii nr. 58/1974 privind sistematizarea teritoriului și localităților urbane și rurale, abrogată prin Decretul-lege nr. 1/1989, și a Decretului nr. 467/1979, abrogat prin Legea nr. 33/1994, care în art. 4

prevedea că imobilele expropriate trec în proprietatea statului la data preluării efective în vederea demolării. Rezultă că, în aceste situații, dreptul de proprietate al statului nu se constituia la data emiterii decretului de expropriere, cum este cazul în speță, ci la data emiterii actului administrativ

de preluare. Așa încât, dacă acest act nu a fost emis până la intrarea în vigoare a Constituției din anul 1991, s-a putut pune problema neconstituționalității dispozițiilor art. 4 din Decretul nr. 467/1979, raportate la prevederile art. 41 din Constituție.

Având în vedere considerentele expuse, prevederile art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 25 și ale art. 26 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Stănescu Rodica Ileana împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 49 din 30 aprilie 1996.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 25 iunie 1996.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Regulamentului privind înregistrarea topografiilor circuitelor integrate

În temeiul art. 48 din Legea nr. 16/1995 privind protecția topografiilor circuitelor integrate,

Guvernul României h o t ă r ă ș t e :

Articol unic. — Se aprobă Regulamentul privind înregistrarea topografiilor circuitelor integrate, anexă la prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

Contrasemnează:
Ministru de stat, ministrul finanțelor,
Florin Georgescu